

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 grudnia 1981 r.

w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej oraz dostosowania ich do specyfiki niektórych przedsiębiorstw państwowych w 1982 r.

Na podstawie § 38, § 75 i § 80 uchwały nr 243 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw państwowych w 1982 r. (Monitor Polski Nr 32, poz. 287) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Rozliczenie odpisów amortyzacyjnych.

§ 1. 1. Przedsiębiorstwo przekazuje odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na fundusz rozwoju i na dochód właściwego budżetu w terminie do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc bieżący. Ewentualne korekty wysokości odpisów amortyzacyjnych (w tym również z tytułu niewykorzystania zdolności produkcyjnych) dokonywane są w miesiącu następnym po miesiącu, w którym wystąpiły.

2. Roczne rozliczenie odpisów amortyzacyjnych jest dokonywane do terminu wyznaczonego dla sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Rozdział 2

Dostosowanie zasad gospodarki finansowej do specyfiki niektórych przedsiębiorstw.

§ 2. 1. W Państwowym Przedsiębiorstwie „Totalizator Sportowy” wprowadza się obligatoryjne obciążenie na rzecz Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu, wynoszące 26% kwoty osiągniętego przychodu ze sprzedaży.

2. Obligatoryjne obciążenie, o którym mowa w ust. 1, stanowi składnik kosztów własnych Państwowego Przedsiębiorstwa „Totalizator Sportowy”.

§ 3. 1. W Przedsiębiorstwie Państwowym „Polski Monopol Loteryjny” (PML) nie dokonuje się odpisu z zysku na nagrody dla załogi i na inne cele poza wymienionymi w ust. 2.

2. Zweryfikowany zysk, osiągnięty przez PML, pomniejszony o należny podatek dochodowy i obowiązkowy odpis na fundusz rezerwy, przeznaczają się na fundusz rozwoju PML oraz na cele społeczne i rozwoju gospodarki narodowej.

3. Kwoty części zysku PML, przeznaczone na cele społeczne i rozwoju gospodarki narodowej, określa Minister Finansów na wniosek dyrektora PML.

§ 4. 1. W kopalniach węgla, w elektrowniach i elektrociepłowniach zawodowych, zakładach energetycznych oraz w przedsiębiorstwach górnictwa naftowego i gazownictwa, z wyjątkiem przedsiębiorstw geologiczno-poszukiwawczych, można stosować system cen wewnętrznych.

2. Do prowadzenia rachunku wyrównawczego cen wewnętrznych upoważnia się:

- 1) Centralę Zbytu Węgla — w zakresie kopalń węgla kamiennego i brunatnego,
- 2) Państwową Dyspozycję Mocy — w zakresie przedsiębiorstw i zakładów przemysłu energetycznego,
- 3) Krajową Dyspozycję Gazem — w zakresie przedsiębiorstw i zakładów eksploatujących ropę naftową i gaz ziemny oraz przesyłających gaz.

3. Szczegółowe zasady ustalania i stosowania cen wewnętrznych (ust. 1) określi Minister Górnictwa i Energetyki.

4. Płatnikiem podatku dochodowego na rzecz budżetu Państwa jest jednostka prowadząca rachunek wyrównawczy cen wewnętrznych, a podstawą opodatkowania jest suma zweryfikowanych wyników finansowych przedsiębiorstw i zakładów powiązanych systemem cen wewnętrznych.

5. Minister Górnictwa i Energetyki może tworzyć w zakresie branż wymienionych w ust. 1 scentralizowany fundusz rozwoju oraz może centralizować część odpisów amortyzacyjnych.

§ 5. Zasady tworzenia i gospodarowania funduszem szkód górniczych w przedsiębiorstwach górniczych reguluje zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministra Finansów z dnia 2 marca 1963 r. w sprawie planowania w zakresie naprawiania szkód górniczych oraz tworzenia przez przedsiębiorstwa górnicze funduszy na pokrycie kosztów naprawiania szkód górniczych i dokonywania wypłat z tych funduszy (Monitor Polski Nr 27, poz. 137).

§ 6. W przedsiębiorstwach żeglugi morskiej i przedsiębiorstwach rybołówstwa dalekomorskiego oraz w przedsiębiorstwie Polskie Linie Lotnicze „Lot” nie stanowi przychodu ze sprzedaży, określonego w § 32 ust. 4 uchwały nr 243 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw państwowych w 1982 r. (Monitor Polski Nr 32, poz. 287), zwanej dalej „uchwałą”, wartość dostaw wyrobów, robót, usług, towarów i materiałów nie zapłaconych w całości lub części przez odbiorców w ciągu 60 dni od zakończenia roku sprawozdawczego.

§ 7. 1. Przedsiębiorstwa żeglugi morskiej tworzą fundusz remontowy z odpisów w ciężar kosztów własnej działalności, przeznaczony na finansowanie remontów klasyfikacyjnych statków i kontenerów.

2. Stawki odpisów na fundusz remontowy ustala przedsiębiorstwo, biorąc pod uwagę poniesione i planowane nakłady na remonty klasyfikacyjne statków i kontenerów.

§ 8. Przepisy § 61 uchwały stosuje się odpowiednio do central rybnych, przedsiębiorstw połowowych i przetwórczych gospodarki rybnej.

§ 9. 1. Jeżeli wpływy za usługi transportowe w obrocie z zagranicą przedsiębiorstw żeglugi morskiej nie pokrywają kosztów oraz minimalnej rentowności tych usług, na wniosek Ministra — Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej może być przyznana dopłata wyrównawcza z budżetu Państwa do wartości sprzedaży.

2. Wpływy walut wymienialnych z eksportu usług, wypracowane przez Zarządy Portów, Przedsiębiorstwa Usług Morskich „Portservice” i „Shipservice” oraz „Ship-control”, inkasowane przez agenta lub spedytora, sta-

nowią podstawę ustalenia odpisu dewizowego na finansowanie importu tych przedsiębiorstw.

3. Finansowanie dewizowych spłat z tytułu zaciągniętych kredytów inwestycyjnych za granicą odbywa się w trybie ustalonym decyzją nr 72 Prezydium Rządu z dnia 5 lipca 1974 r. w sprawie zasad finansowania poza-planowych zakupów za granicą statków morskich i ich wyposażenia.

4. Zezwala się przedsiębiorstwu gospodarki rybnej na pokrywanie wydatków eksploatacyjnych i kosztów bunkru ponoszonych za granicą z wpływów z eksportu ryb i przetworów rybnych oraz usług.

5. Przedsiębiorstwo Polskie Linie Lotnicze „Lot” ma prawo do dokonywania za granicą zakupu sprzętu, urządzeń i materiałów na potrzeby eksploatacji oraz wyposażenia lotniczego i naziemnego w ramach odpisów dewizowych od wpływów walut wymienialnych z własnej działalności zagranicznej. Odpis dokonywany jest według normy ustalonej przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 10. 1. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” oraz przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej tworzą w ciężar kosztów własny fundusz ryzyka transportowego, a Polskie Linie Lotnicze „Lot” fundusz ryzyka handlowego — na podstawie normy procentowej w relacji do wartości sprzedaży, ustalonej przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Komunikacji.

2. Fundusz ryzyka transportowego przeznaczony jest na wypłaty odszkodowań za braki i uszkodzenia przesyłek oraz odszkodowań dla pasażerów.

3. Fundusz ryzyka handlowego przeznaczony jest na finansowanie kar nałożonych przez międzynarodowe organizacje lotnicze i inne jednostki za granicą oraz strat nie zawinionych, wynikłych z tytułu odszkodowań w obrocie zagranicznym i zmian koniunkturalnych na rynkach zagranicznych.

§ 11. 1. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” tworzy w ciężar kosztów fundusz remontowy w wysokości 5% wartości brutto środków trwałych.

2. Fundusz remontowy przeznaczony jest na finansowanie robót związanych z remontami urządzeń stałych i taboru.

§ 12. W Państwowym Przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (PPTiT) nie stanowi przychodu ze sprzedaży wartość usług i robót nie zapłaconych w całości lub części przez odbiorców krajowych w ciągu 45 dni od zakończenia roku sprawozdawczego 1982.

§ 13. PPTiT tworzy Fundusz Rozwoju Telekomunikacji według zasad określonych uchwałą nr 2 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1979 r. w sprawie Funduszu Rozwoju Telekomunikacji w państwowym przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Monitor Polski Nr 1, poz. 2) oraz uchwały nr 30 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1980 r. w sprawie rozszerzenia usług telekomunikacyjnych dla ludności.

§ 14. Minister Łączności może przeznaczyć część funduszu rozwoju PPTiT na zasilenie Funduszu Rozwoju Telekomunikacji.

§ 15. 1. PPTiT dokonuje odpisów dewizowych od wpływów walut wymienialnych, uzyskiwanych z wymiany usług pocztowo-telekomunikacyjnych w obrocie z zagranicą, w wysokości 20%.

2. Ze środków dewizowych PPTiT ma prawo dokonywania zakupu za granicą za pośrednictwem przedsiębiorstw handlu zagranicznego materiałów i urządzeń na potrzeby działalności eksploatacyjnej.

§ 16. Środki funduszu rezerwowego Ministerstwa Łączności, utworzonego na podstawie uchwały nr 215 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 1969 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, zmienionej uchwałą nr 77 Rady Ministrów z dnia 15 marca 1972 r. oraz zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 1976 r. (Monitor Polski Nr 18, poz. 80), przejmują PPTiT na własny fundusz rezerwowy według stanu na dzień 31 grudnia 1981 r.

§ 17. Przy weryfikacji wyniku finansowego przedsiębiorstwa Polskie Linie Lotnicze „Lot” nie stanowią tytułu korekt zmiany w poziomie taryfy międzynarodowej, obowiązującej przy przewozach w relacji z krajami II obszaru płatniczego.

§ 18. 1. Przedsiębiorstwa: Polskie Koleje Państwowe, Polskie Linie Lotnicze „Lot”, „Żegluga na Odrze” i „Żegluga Bydgoska”, Przedsiębiorstwo Międzynarodowych Przewozów Samochodowych „PEKAES”, oraz przedsiębiorstwa żeglugi morskiej, żeglugi przybrzeżnej i rybołówstwa, Morskie Agencje, Polskie Przedsiębiorstwo Frachtowania „Polfracht”, Polski Rejestr Statków tworzą fundusz akwizycyjny w ciężar złotych i dewizowych kosztów działalności w granicach normy procentowej ustalonej w relacji do wartości sprzedaży własnej działalności zagranicznej.

2. Normę procentową ustala Minister Finansów na wniosek zainteresowanego ministra.

3. Fundusz akwizycyjny jest przeznaczony na finansowanie przedstawicielstw zagranicznych, reklamy, reprezentacji, włącznie z wydatkami reprezentacyjnymi statków, zagranicznych wydatków akwizycyjnych, szkolenia personelu, zakupu fachowych książek i pomocy szkoleniowych, zagranicznych wyjazdów służbowych i innych wydatków o charakterze akwizycyjnym.

§ 19. 1. Państwowe przedsiębiorstwa turystyczne mogą tworzyć:

- 1) fundusz odtworzenia wyposażenia,
- 2) fundusz ryzyka handlowego.

2. Fundusz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest tworzony z:

- 1) narzutów obciążających koszty własne, liczonych od wartości dochodów ze sprzedaży usług według wskaźnika procentowego ustalonego przez przedsiębiorstwo na podstawie wartości średniorocznego zużycia wyposażenia,
- 2) wpływów z tytułu sprzedaży i likwidacji wycofanego z użytkowania wyposażenia, sfinansowanego ze środków obrotowych,
- 3) wpłat od klientów i pracowników z tytułu odszkodowań za uszkodzone, zniszczone lub zagubione wyposażenie.

3. Fundusz odtworzenia wyposażenia jest przeznaczony na:

- 1) wymianę lub modernizację wyposażenia w przedmioty nietrwałe i drobny sprzęt,
- 2) pokrycie kosztów związanych ze sprzedażą i likwi-

dacją wycofanego z użytkowania wyposażenia nie zaliczonego do środków trwałych.

4. Jeżeli na koniec roku na koncie funduszu utworzenia wyposażenia wystąpi saldo ujemne, obciąża ono koszty działalności przedsiębiorstwa.

5. Fundusz ryzyka handlowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest tworzony z narzutów obciążających koszty działalności przedsiębiorstwa, naliczonych od wartości sprzedaży oraz opłat pobieranych od klientów w razie rezygnacji z usług.

6. Fundusz ryzyka handlowego przeznaczony jest na finansowanie nie zawinionych kosztów lub strat z tytułu nowo wprowadzanych usług, zmian cen przez kontrahentów, strat z tytułu rezygnacji z uczestnictwa w imprezach turystycznych, kosztów wynikających z działania siły wyższej itp. kosztów związanych z ryzykiem handlowym przedsiębiorstwa.

7. W Centrali Turystycznej „Orbis” może być tworzony scentralizowany fundusz rozwoju. Fundusz ten tworzony jest z:

- 1) dodatnich różnic cen występujących w zagranicznej turystyce przyjazdowej,
- 2) części amortyzacji pozostającej w dyspozycji przedsiębiorstwa,
- 3) wpłat i pożyczek udzielanych przez przedsiębiorstwa z wolnych środków na rachunkach własnych funduszy rozwoju,
- 4) wpłat przedsiębiorstw przeznaczonych na scentralizowaną reklamę; wysokość wpłat określi Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki.

8. Scentralizowany fundusz rozwoju przeznaczony jest na:

- 1) spłatę wymaganych rat kredytów inwestycyjnych,
- 2) finansowanie inwestycji, których realizację przedsiębiorstwa zleca Centrali Turystycznej „Orbis”,
- 3) zwrot pożyczek udzielanych przez przedsiębiorstwa z ich funduszy rozwoju,
- 4) wypłaty na rzecz przedsiębiorstw z tytułu ujemnych różnic cen występujących w zagranicznej turystyce przyjazdowej,
- 5) finansowanie reklamy scentralizowanej.

§ 20. Fundusze rezerwowe państwowych przedsiębiorstw widowiskowych, gromadzone w wydziałach kultury i sztuki urzędów wojewódzkich (miast stopnia wojewódzkiego), podlegają, według ich stanu na dzień 31 grudnia 1981 r., przekazaniu na rachunek scentralizowany, o którym mowa w załączniku nr 12 do uchwały, w terminie do dnia 28 lutego 1982 r.

§ 21. 1. Przedsiębiorstwa kinematografii działają na zasadach określonych uchwałą, z wyjątkiem przepisu § 52 ust. 3 tej uchwały.

2. Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, dokonują rozliczeń z tytułu podatków bezpośrednio z funduszem kinematografii, utworzonym na podstawie uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 1 września 1978 r. w sprawie utworzenia funduszu kinematografii.

§ 22. Generalni dostawcy tworzą fundusz ryzyka i gwarancji oraz wykorzystują ten fundusz zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 lutego 1977 r. w sprawie finansowania działalności generalnych dostawców (Monitor Polski Nr 5, poz. 38).

Rozdział 3

Odpisy z zysku na nagrody i fundusze rezerwowy i rozwoju.

§ 23. 1. Kwoty przeznaczone z zysku do podziału na fundusze: rezerwowy, nagród z zysku i rozwoju odpisuje się na właściwe fundusze za okresy kwartalne i roczne. Obliczenia i odpisy za okresy kwartalne powinny być dokonywane narastająco od początku roku.

2. Za okresy kwartalne przedsiębiorstwo dokonuje odpisu z zysku do podziału, pomniejszonego o odpis na fundusz aktywizacji zawodowej, na fundusze: rezerwowy, rozwoju, na nagrody dla załogi oraz inne cele i potrzeby — po potrąceniu kwot odpisanych za poprzednie kwartały — taką procentową część osiągniętego do końca kwartału zysku do podziału, jaka odpowiada przewidzianym w planie rocznym procentowym udziałom odpisów z zysku na te cele. Odpisy te powinny być dokonane do 20 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

3. Obciążenia przyrostu przeciętnych wynagrodzeń oraz obowiązkowy odpis na fundusz rezerwowy są dokonywane w ciągu 10 dni od daty zatwierdzenia bilansu. Przeznaczenie pozostałości rocznego zysku do podziału na dodatkowy odpis na fundusz rezerwowy, na fundusz rozwoju, na nagrody dla załogi oraz inne cele i potrzeby następuje na podstawie zatwierdzonego bilansu, stosownie do decyzji przedsiębiorstwa.

4. Różnice pomiędzy odpisami z zysku rocznego a kwartalnymi odpisami z zysku, dokonanymi w ciągu roku na fundusze: rezerwowy, nagród z zysku i rozwoju oraz na nagrody dla załogi, podlegają rozliczeniu w terminie 10 dni od daty zweryfikowania rocznego bilansu.

5. Z odpisów z zysku na nagrody dla załogi mogą być w ciągu roku dokonywane wypłaty indywidualne do wysokości 25% tych odpisów.

Rozdział 4

Finansowanie środków obrotowych.

§ 24. 1. Przedsiębiorstwo finansuje środki obrotowe funduszem statutowym, stałymi zobowiązaniami i kredytem bankowym.

2. Przedsiębiorstwa wytwarzające na zamówienia produkty o długim cyklu produkcyjnym, a w szczególności przedsiębiorstwa przemysłu okrętowego i przemysłu budowy maszyn ciężkich oraz przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, mogą finansować produkcję w toku z zaliczek otrzymanych od odbiorców, według umów z nimi zawartych. Wysokość zaliczek nie może przekraczać 70% kwoty umownej.

Rozdział 5

Finansowanie inwestycji.

§ 25. 1. Wniosek o przyznanie dotacji budżetowej na finansowanie rozpoczynanych inwestycji centralnych powinien zawierać propozycję dotyczącą źródeł finansowania inwestycji oraz uzasadnienie propozycji, w tym

z punktu widzenia ekonomicznej efektywności inwestycji i oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w czasie realizacji inwestycji i po podjęciu eksploatacji środków trwałych uzyskanych w wyniku tej inwestycji.

2. Wniosek o przyznanie dotacji budżetowej, przed jego złożeniem organowi podejmującemu decyzję, wymaga zaopiniowania przez Ministra Finansów i prezesa banku, który ma finansować inwestycję objętą wnioskiem.

3. Jeżeli decyzja o rozpoczynaniu w roku 1982 inwestycji centralnej nie określiła źródeł finansowania tej inwestycji, dotacja budżetowa na ten cel może być przyznana przez organ założycielski w ramach kwoty kredytów budżetowych na inwestycje, ustalonej w ustawie budżetowej na 1982 r. Do wniosku o przyznanie dotacji budżetowej stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.

§ 26. 1. Budowa domów przeznaczonych na mieszkania funkcyjne oraz inne inwestycje nieprodukcyjne, objęte zatwierdzonymi założeniami techniczno-ekonomicznymi przedsięwzięcia inwestycyjnego, są finansowane w sposób właściwy dla podstawowego zadania inwestycyjnego.

2. Bank może uzależnić udzielenie kredytu na finansowanie inwestycji przedsiębiorstwa od przeznaczenia przez nie środków funduszu rozwoju na sfinansowanie w całości lub częściowo inwestycji nieprodukcyjnych, o których mowa w ust. 1.

§ 27. Koszty przygotowania do realizacji inwestycji przedsiębiorstwa, z wyjątkiem inwestycji, o których mowa w § 28 i § 29, są finansowane ze środków funduszu rozwoju. Do kosztów przygotowania do realizacji inwestycji zalicza się w szczególności koszty opracowania założeń techniczno-ekonomicznych lub dokumentacji uproszczonej inwestycji, pozyskania terenu pod budowę oraz badań geologicznych i pomiarów geodezyjnych związanych z planowaną inwestycją.

§ 28. Koszty przygotowania do realizacji zakładowych inwestycji socjalnych i mieszkaniowych są finansowane ze środków przeznaczonych na te inwestycje.

§ 29. 1. Koszty przygotowania do realizacji inwestycji centralnej są finansowane z dotacji budżetowej.

2. Dotacja budżetowa na finansowanie kosztów, o których mowa w ust. 1, może być przyznana w ciągu 1982 r. przez Ministra Finansów z rezerwy ogólnej Rady Ministrów, po uzyskaniu decyzji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, określającej wielkość i zakres kosztów przygotowania do realizacji inwestycji centralnej.

3. Dotacja budżetowa potrzebna na finansowanie w 1983 r. kosztów, o których mowa w ust. 1, może być planowana w projekcie budżetu na ten rok po uzyskaniu decyzji, o której mowa w ust. 2.

§ 30. Koszty przygotowania do realizacji inwestycji, z której następnie zrezygnowano, traktuje się jako nakłady bez efektu gospodarczego.

§ 31. 1. Nakłady inwestycyjne związane z nabyciem środków trwałych, obejmujące wartość ich zakupu oraz koszty demontażu, transportu, ponownego montażu i niezbędnych remontów, są finansowane ze środków funduszu rozwoju.

2. Na finansowanie nakładów, o których mowa w ust. 1, bank może udzielić kredytu, podlegającego spłacie

ze środków funduszu rozwoju w okresie ustalonym w umowie kredytowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również przy:

- 1) zakupie od innych inwestorów nie przekazanych do eksploatacji budynków, budowli, maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych przedmiotów o charakterze środków trwałych,
- 2) zakupie od wykonawców prac badawczych przedmiotów o charakterze środków trwałych, nabytych lub wytworzonych w toku prac nad rozwojem nauki i techniki,
- 3) dokonywaniu nakładów związanych z instalowaniem maszyn i urządzeń dzierżawionych od innych przedsiębiorstw.

4. Przepisów ust. 1—3 nie stosuje się do odpowiednich nakładów dokonywanych w związku z zakładową działalnością socjalną i mieszkaniową. W takim wypadku te nakłady są finansowane ze środków przeznaczonych na zakładowe inwestycje socjalne lub mieszkaniowe.

§ 32. Określone w założeniach techniczno-ekonomicznych lub w dokumentacji uproszczonej inwestycji koszty zakupu licencji, koszty utrzymania przedsiębiorstwa w budowie, koszty rozruchu nowego przedsiębiorstwa, zakładu lub wydziału oraz wydatki związane ze szkoleniem załogi niezbędnym do uruchomienia produkcji, są finansowane ze środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji.

§ 33. Nabycie prawa własności do lokalu użytkowego w domach budowanych przez innych inwestorów jest finansowane ze środków funduszu rozwoju.

Rozdział 6

Finansowanie postępu techniczno-ekonomicznego.

§ 34. 1. Finansowanie postępu techniczno-ekonomicznego w przedsiębiorstwie obejmuje finansowanie prac badawczych oraz prac wdrożeniowych. Ponadto finansowanie to obejmuje zakup patentów, wzorów użytkowych, doświadczeń i dokumentacji oraz licencji na ich stosowanie.

2. Finansowanie prac badawczych obejmuje prace naukowo-badawcze oraz prace rozwojowe polegające na doskonaleniu organizacji, procesów technologicznych i modernizacji produkowanych wyrobów oraz na przygotowaniu produkcji nowych wyrobów, wykonywane w okresie poprzedzającym decyzję o zastosowaniu ich wyników w praktyce lub w innej formie ich zakończenia (np. w formie sporządzania dokumentacji). W szczególności finansowanie prac rozwojowych obejmuje prace:

- 1) konstrukcyjne, technologiczno-projektowe i doświadczalne, w tym budowę i próbną eksploatację urządzeń i prototypów doświadczalnych,
- 2) dotyczące organizacji i ekonomiki przedsiębiorstwa,
- 3) dotyczące normalizacji, w tym również unifikacji i typizacji wyrobów, urządzeń oraz procesów technologicznych,
- 4) związane z opracowaniem i oceną projektów wynalazczych.

3. Finansowanie prac wdrożeniowych obejmuje prace podejmowane na podstawie decyzji przedsiębiorstwa o zastosowaniu wyników prac badawczych, w tym również o zastosowaniu projektów wynalazczych zarówno własnych, jak i nabytych w formie licencji, związanych z uruchomieniem produkcji wyrobów nowych lub modernizacją wyrobów produkowanych i nowych metod wytwarzania — poprzedzające rozpoczęcie produkcji na skalę przemysłową; w szczególności obejmuje prace związane:

- 1) ze sporządzeniem pełnej dokumentacji technicznej, w tym również z opracowaniem norm i dokumentacji w zakresie typizacji,
- 2) z wykonaniem prototypu przemysłowego, pierwszego kompletu narzędzi i oprzyrządowania oraz próbnych instalacji,
- 3) z wykonaniem próbnej serii nowego wyrobu, a w uzasadnionych wypadkach również serii informacyjnej nowego wyrobu, przeprowadzeniem prób oraz wprowadzeniem poprawek po próbach.

§ 35. 1. Przedsiębiorstwo finansuje prace badawcze z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a jeżeli nie tworzy tego funduszu — obciąża kosztami prac badawczych bezpośrednio koszty działalności lub uzupełniająco fundusz rozwoju.

2. Do kosztów wykonania prac badawczych zalicza się również koszty nabycia lub zaprojektowania budowy i montażu specjalnej aparatury albo urządzeń związanych z wykonywaniem określonej pracy badawczej także w wypadku, gdy aparatura i urządzenia te odpowiadają kryteriom ustalonym dla środków trwałych.

3. Przedsiębiorstwa, które dokonywały w 1981 r. odpisów na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego, tworzą w 1982 r. fundusz postępu techniczno-ekonomicznego z obciążających ich koszty własne odpisów, określonych w procentach w stosunku do wartości przychodu ze sprzedaży w rozumieniu § 32 ust. 3 uchwały, pomniejszonej o podatek obrotowy i powiększonej o dotacje przedmiotowe oraz o obciążenia i dopłaty wyrównawcze w eksporcie. Stawkę procentową odpisu ustala się, biorąc za podstawę kwotę rocznego odpisu wyznaczoną przez organ założycielski, zrelacjonowaną do wartości przychodu. Organ założycielski ustala tę kwotę w granicach kwot określonych w planie na 1981 r. Wielkości tych kwot dla poszczególnych resortów w aktualnym układzie organizacyjnym określa załącznik do zarządzenia.

4. Na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego, niezależnie od odpisów obciążających koszty, przeznaczają się:

- 1) część funduszu rozwoju określoną przez przedsiębiorstwo,
- 2) dochody ze sprzedaży składników majątkowych zakupionych lub wytworzonych w toku wykonywania prac badawczych sfinansowanych z funduszu, pomniejszone o koszty związane ze sprzedażą,
- 3) subwencje, o których mowa w § 47 ust. 4 uchwały,
- 4) odsetki od środków funduszu, zgromadzonych na odrębnym rachunku bankowym.

5. Z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego nie mogą być finansowane:

- 1) koszty przygotowania przyszłej eksploatacji nowo budowanych zakładów i wydziałów przedsiębiorstwa,

- 2) koszty przygotowania produkcji jednostkowej i małoseryjnej.

§ 36. 1. Przedsiębiorstwo przeznacza fundusz postępu techniczno-ekonomicznego na:

- 1) pokrycie kosztów działalności wyodrębnionych w statucie przedsiębiorstwa ośrodków badawczo-rozwojowych, laboratoriów, biur konstrukcyjnych i innych jednostek (komórek) badawczych i rozwojowych, pomniejszonych o dochody ze sprzedaży prac wykonanych przez te jednostki na zamówienia z zewnątrz,
- 2) finansowanie prac badawczych warunkujących postęp techniczny i organizacyjny, wykonywanych w zakładach i wydziałach produkcyjnych przedsiębiorstwa oraz innych komórkach nie zaliczonych w statucie do wyodrębnionych jednostek badawczych i rozwojowych,
- 3) zapłatę za prace badawcze, wykonywane na zamówienie przedsiębiorstwa przez obce jednostki,
- 4) pokrycie całości lub części kosztów prac wdrożeniowych oraz kosztów realizacji projektów wynalazczych zakończonych wynikiem negatywnym lub niewspółmiernych do osiągniętych efektów,
- 5) wpłaty na scentralizowany fundusz.

2. Finansowanie prac, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, następuje w formie zapłaty za wykonaną pracę; podstawę rozliczeń i zapłaty stanowią faktury, z tytułu sprzedaży wewnętrznej lub umowy z jednostką obcą na wykonanie tych prac i zasady ustalania cen stosowane przez jednostkę (zakład) wykonującą pracę.

§ 37. Koszty prac wdrożeniowych nie obejmują przedsięwzięć inwestycyjnych.

§ 38. Koszty prac badawczych i prac wdrożeniowych, obciążające bezpośrednio koszty działalności przedsiębiorstwa, mogą być rozliczane w okresach dłuższych niż rok według ogólnie obowiązujących zasad.

Rozdział 7

Przepisy końcowe.

§ 39. 1. Zawiesza się związane z finansowaniem działalności w 1982 r. działanie funduszy przedsiębiorstw, dotychczas tworzonych w ciężar kosztów, które na mocy uchwały i niniejszego zarządzenia lub innych obowiązujących przepisów nie będą funkcjonować w 1982 r.

2. Przedsiębiorstwa rozliczą do dnia 31 marca 1982 r. odpisy na fundusze, o których mowa w ust. 1, i należności oraz spłacą zobowiązania tych funduszy dotyczące 1981 r. i lat poprzednich.

3. Z dniem 31 marca 1982 r. fundusze, o których mowa w ust. 1, ulegają likwidacji. Równowartość ich stanu na ten dzień, ustalona po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2, podlega w tym dniu rozliczeniu z rachunkiem scentralizowanym, o którym mowa w załączniku nr 12 do uchwały.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do funduszy zjednoczeń nie ujętych w załączniku nr 12 do uchwały.

§ 40. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1982 r.

Minister Finansów: M. Krzak

Załącznik do zarządzenia Ministra
Finansów z dnia 31 grudnia 1981 r.
(poz. 35).

WYSOKOŚĆ ODPISÓW NA FUNDUSZ POSTĘPU TECHNICZNO-EKONOMICZNEGO W 1982 R.

	w mln zł
1. Ministerstwo Górnictwa i Energetyki	2.880,0
2. Ministerstwo Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego	11.380,0
3. Ministerstwo Przemysłu Chemicznego i Lekkiego	3.700,0
4. Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej	1.140,0
5. Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego	390,0
6. Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych	960,0
7. Ministerstwo Komunikacji	266,0
8. Ministerstwo Łączności	395,0
9. Urząd Gospodarki Morskiej	410,0
10. Ministerstwo Handlu Wewnętrznego i Usług	31,0
11. Centrala Państwowego Handlu Wewnętrznego	32,0
12. Ministerstwo Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska	165,0
13. Centralny Urząd Geologii	63,0
14. Główny Urząd Geodezji i Kartografii	36,0
15. Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki	70,0
16. Ministerstwo Oświaty i Wychowania	37,0
17. Ministerstwo Kultury i Sztuki	42,0
18. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej	25,0
19. Urząd Gospodarki Materiałowej	11,0
20. Ministerstwo Obrony Narodowej	12,0
Razem	22.045,0

36

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 14 stycznia 1982 r.

w sprawie odsetek od kredytów udzielanych jednostkom gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 1975 r. Nr 20, poz. 108 i z 1981 r. Nr 17, poz. 82) zarządza się, co następuje:

§ 1. Banki pobierają odsetki od kredytów udzielanych jednostkom gospodarki uspołecznionej, z wyjątkami określonymi w załączniku do zarządzenia, w wysokości:

- 1) od kredytów obrotowych i inwestycyjnych — 9%,
- 2) od zadłużenia przeterminowanego z tytułu kredytów obrotowych i inwestycyjnych — 18%.

§ 2. Wysokość odsetek od kredytów dewizowych udzielanych przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. na finansowanie niektórych rodzajów importu regulują odrębne przepisy.

§ 3. Wysokość odsetek od kredytów ustalona jest w stosunku rocznym.

§ 4. 1. Kwoty odsetek podlegają zaokrągleniu do pełnych złotych.

2. Zaokrąglenie do pełnych złotych następuje w ten sposób, że końcówki w kwotach nie przekraczających

49 groszy pomija się, a końcówki przekraczające tę kwotę zaokrągla się w górę do 1 złotego.

§ 5. Prezes Zarządu Banku Gospodarki Żywnościowej, Prezes Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Prezes Banku Polska Kasa Opieki S.A. mogą w ekonomicznie uzasadnionych wypadkach obniżyć ustalone w zarządzeniu odsetki od kredytów udzielanych poszczególnym kredytobiorcom.

§ 6. W stosunku do jednostek gospodarki uspołecznionej traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 1976 r. w sprawie odsetek bankowych od kredytów udzielanych jednostkom gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej oraz osobom fizycznym (Monitor Polski z 1976 r. Nr 18, poz. 80 i Nr 37, poz. 168, z 1977 r. Nr 9, poz. 60, z 1978 r. Nr 18, poz. 63, z 1979 r. Nr 2, poz. 12 i Nr 16, poz. 98, z 1980 r. Nr 3, poz. 12, Nr 17, poz. 82 i Nr 31, poz. 177 oraz z 1981 r. Nr 22, poz. 204).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: S. Majewski